

Kara Kocsis Gabriella

A betörő

A kisvárost, ahol ez a történet megesett, mindenki ismeri. Az utcát azonban nem túlságosan. Pedig párhuzamosan halad a főutcával, legalábbis jó darabon, balról az átlomásra vivő útba torkollik, másik végét meg a tóra lefutó utca nyeli be. A forgalom azokon zajlik, messziről hallatszik csak ide az autózaj, a főutca lármáját pedig a házak tompítják le szinte teljesen.

Öregek utcája ez. Öregek a házak, a lakók, alig pár udvarban ricsajoznak gyerekek, csupán nyáron élénkül meg, amikor a vendégek - rokonok, idegenek vegyesen - megérkeznek. Ideális hely ez a nyaralásra, kis sziget a zajos üdülővárosban.

Augusztus ünnepe közeledik, amikor egy utolsó, nagy nekifutásra élénkül meg a tópart. Este van, de nem az a békés, szelíd este, ami a füledt kánikulai napokra jön. Ahogy a nap lement, hirtelen változott meg az idő. Erős szél támadt, és bár a levegő nem hűlt le, be kell húzódni az egyre hevesebb szélrohamok elől a házba. Zörögnek a nyitott ablakok elé húzott öreg redőnyök, sívít a szél a kéményekben, fölkapja a port, és záporozza a házfalakra, pattog rajtuk, mint a jégeső. A szélrohamok szüneteiben idehallatszanak a vasútállomás bemozdójának szófoszlányai:

- Svon at ér... Bala... zöljük ke... inket...

Az utca egyetlen emeletes házában - akár a többiben - nyugalom van. Látszatra legalábbis.

Az asszony befészkelte magát a hálószobában, ágyban fekvé nézi a tévét, próbálja megérteni a szélszívítás mögött elbújó hangokat. Nem állíthatja eresebbre, mert áthallatszik a mamához, és ő olyankor erélyesen döngeti a közfalat.

Az öregasszony régen fekszik. Nyolcig együtt nézi lányával a híradót, sosem mulasztja el, nyolcvan évesen is érdeklő a politika, és főleg a rendőrségi hírek izgatják. Nyolc után elvonul, pihenni tér. Bár aludni nem sokat tud, jól esik az egész napi kertitoporgás után az ágy. Időnként szigorúan az unokái szobája felé figyel, nem kapcsolták-e be titokban a magnót; a kicsik szófogadóak, de a nagylánytól kitelik.

Gurgulázó zaj kél most kintről, nem tudni, repülőgépe az, vagy távoli égzengés. Villámfény azonban nem hatol át a sűrű redőnyök között.

Most meg az utca felől kelnek titokzatos neszek. Mint ha lopakodó lépések lennének, ág reccsen, kertajtó nyílik, mi ez?

Az öregasszony fölneszel. Feszülten hallgatózik, de megzörren megint az ablak, hangosan lohogni kezd a szél, nem tudni, mi történik ott kint. Kimegy az erkélyre. Darab ideig erősen figyel. Aztán rémülten kinyitja a száját, és a csöndben idegborzoló kiáltás hangzik:

- Jaj, jaj, hol egy rendőr! Jaj, jaj, betörő! Jaj, betörő! Segítsen már valaki, jaaaa!

Az erkélyen áthajolva sikong az öregasszony. Hosszú hajának vékony fonata szétbomlik a szélben, a szobából kiszűrődő gyér villanyfény alig világítja meg sovány alakját. Fejéhez, szívéhez kapkod. Hangját a legerősebb szélroham se nyeli el:

- Janiii! Jaj, jaj, Janiii!

A sikoltozás egyre erősebb.

A szemközti ház ablakán kis idő múlva kihajol a Jani:

- Mi van, mama, mi történt?

- Jaj, jaj, Jani, betörő! Betörő! Jöjjön gyorsan!

- Nem lehet - hallatszik újra a mély hang -, gatyában vagyok.

De az öregasszony olyan hisztérikus kiabálásba kezd, hogy a Jani ijedtében kiugrik az ablakon, át a kerítésen, s amúgy ing nélkül, gatyában iramodik az utcán fölfelé.

Vagy tíz lépés után megáll, visszakiált:

- Aztán merre futott, mama?

- Jaj, hát azt nem láttam én, hogyan is láttam volna, fusson csak, keresse!

A Jani újra nekiiramodik, aztán újra megáll. A keresztutcában lát egy embert. Megijed, mozdulatlaná mervedik. Két lépéssel visszaóvataskodik az út menti fa árnyékába, várja, hogy mi lesz.

Az ember is megáll. Meg lehet ijedve ő is, mert azt sem veszi észre, hogy a villanyoszlop lámpájának sárga fénye egyenesen rávilágít.

A szomszéd az, eszmél föl a Jani, most jön vissza a szokásos éjszakai sétájáról, bizonyára meghallotta anyósa kiabálását. Hangosan azonban nem meri megszólítani. Kilép az árnyékból, odaszól:

- Jó estét, szomszéd!

Az ember megmozdul, tartása elveszti feszességét. Alig hallani, ahogy válaszol:

- Erre meg arra, mit ijesztgeted itt az embert?

Az öregasszony nem hallja, mit beszélnek, de hogy együtt látja őket, megnyugszik. Hát még, amikor meglátja, hogy mindkettő futásnak ered.

Bent a lakásban az asszony kapkodva nyomkodja a telefongombokat. Két kisgyermekfej bukkan ki mellette az ajtón, álmosan figyelnek. Amint a betörő szót meghallják, fölcillan a tekintetük, boldogan ugrálni kezdenek:

- Betörő, gyer elő, betörő, gyer elő...

Az asszony fenekükre csapkodva küldi vissza őket a szobájukba, aztán kimegy az anyjához.

A környék már nemcsak a szélvihartól hangos. Fények gyúlnak az ablakokban, megelevenednek az erkélyek, mindenfelé az esélyeket latolgatják, mint a délutáni sportversenyen. Nincs csodálkozás, amikor a két férfi eredmény nélkül jön visszafelé.

- Tán más irányba köllött vóna menni - mondogatja az öregasszony -, de hát mér pont arra mentek?

És újra hangos sápiózásba kezd, szidja a férfiakat, akik semmire sem képesek, bár lenne fiatalabb, nő léte is...

Éles hangja még a kíváncsi szomszédok idegeit is borzolja. Hallgatják, lesik, de aztán visszahúzódnak hálószobáikba, hogy a megzavart éjszakát folytassák.

Az öregasszony izgatottan jön-megy a lakásban. Hangtalanul mozog a szája, hol átkozódik, hol imádkozik, se hogy se találja a helyét. Kimegy a lépcsőházba, belehallgat az éjszakába. Töpreng egy keveset, aztán elszánja magát. Mert ő biztosan hallotta a betörő keltette zajokat, meg kell győződnie a valóságról. Ha már a férfiak ennyire tehetetlenek.

Szívdobogva indul a garázs felé. A betörőtől is fél, meg az égzengéstől is, ami mostanra ideért.

Az erkély takarásában eléri a garázsajtót. A villanyfényvel megvilágított épület az éjszakában megnő, óriási vá lesz, a szélrohamok kísérteties hangokkal, vadul mozgó árnyakkal veszik körül. Remegő kézzel fordítja el a kilincset, reszket egész valójában, ahogy beóvataskodik az ajtón. Félelmében alig találja a falon a villanykapcsolót, hirtelen azt sem tudja, melyik oldalon keresse. Itt kellene lennie a baloldalon, de a falon mindenféle szerszámok lógnak, milyen ember ez, hogy teleaggatja az egész falat.

Jó ideje matat, mire rátalál. Körülnéz és föllélegzik.

A fénytől megjön a bátorsága is, kezdi újra a veje rempölését:

- A jó lsten sem látott ilyen lehetetlen alakot, a házat elvihetnék a feje fölül, ő azt is hagyná, persze ahhoz itthon kéne lenni este, nem folyton csavarog...

Rémülten áll meg, kezét szája elé kapva. Ott bent... a garázs végében... mintha látna valamit. Mintha egy emberi fej és váll árnyéka volna, bár nagyon torz, talán nem is az mégse, nem látni jól a sok összehordott holmitól.

Némán hátrál kifele, alig várja, hogy kívül legyen, becsapja az ajtót. Úgy fél, sikoltani sem mer a ráborult sötétségben.

Lábujjhegyen megy föl a lépcsőn, úgy csukja be az ajtót maga után, hátra se mer nézni. Háttal az ajtónak ül le szobájában is, miután kétszer is ráfordította a kulcsot.

Valami nincs rendben. A veje meg a Jani átkutatták ugyan a garázst, és persze semmit nem találtak, de mégis. Valami nincs rendben.

Csattogó zápor indul most meg, az utcáról a két férfi sietve próbál biztos fedél alá jutni. Kiabálva köszönnek egymásnak jó éjszakát, nagy bakugrások közben magasra emelgetik a lábukat. Az utcán hatalmas víztócsák csillognak az utcai lámpa fényében.

Behúzott nyakkal fut a Jani, még a kertajtót se csukja be. Meztelen felsőtestén fényesen folyik az esővíz.

A zápor hamar csillapodni kezd, a szél is egyenletesebbre vált. Úgy tűnik, elmúlt a nyugtalanság. Vagy mégsem?

- Évi! Évi! - riaszt újra az éles hang - hol a fenébe vagy, Évi! - kiáltozik az öregasszony, s a szomszédok forgolódni kezdenek álmukban.

- Itt vagyok, na! - bukkan elő a nagylány, nem tudni, honnét, borzas, kipirult, talán ázott is kicsit, hosszú haját kezével fogja össze hátul a nyakán - csak nem hitte, hogy elviitt a betörő?

- Szaladj, csukd be a lépcsőajtót - mondja az öregasszony, csak hogy valamit parancsoljon. Izgatottan járkal még egy ideig, aztán lánya biztatására feküdni készül. Papucsát lerúgja, két lábfejét sóhajtván egymáshoz dörgöli. Meztláb téblábol kicsit, aztán tényleg lefekszik. Szidja a mai fiatalokat, ezt a megromlott világot, meg a vejét persze, maga sem tudja pontosan, hogy miért. A falióra ketyegése megnyugtatja, lassan elalszik.

A szomszéd szobákban is csönd van. A gyerekek rég alusznak. Lánya, veje beszélgetése is halkul, gyérül és elnyugszik.

A legeslegnyugodtabb azonban a nagylány, az Évi, aki megkönnyebbült sóhajttal zárja be az ajtót, és néz át a szemközti házba. Most kapcsolja le a villanyt a Jani. A kertajtó is csukva.

Legközelebb jobban kell vigyázniuk, sokkal jobban. Kis híja, hogy rajta nem kapták őket...

EVA SAARY (Lugano)

Composizione

PANNON LŰKÖB

KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

Következő számaink tartalmából

Sólyom Sándor fordításai, Pajkossy Gábor Deák Ferencről mondott beszéde, Szép Gyula és Tari István rajzai, tanulmány Erdélyi Z. János Trakl és Erdődi Gábor Yeats fordításairól, Kostyál László írása Budaházi Tibor Ómagyar Mária-siralom című grafikai sorozatáról, Bodrogi Péter, Cseh Károly, Erdélyi Z. János, Erdődi Gábor, Lárcai Eszter, Máté Adél, Szepesi Dóra versei, Alföldy Jenő tanulmánya Csanádi Imre Baglyok mómora című verséről.

2002

Ára: 150 Ft